

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร (เงินรายได้นอกงบประมาณประจำปีการศึกษา 2541) ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือด้านต่างๆจากบุคคลหลายฝ่ายต่างกรรมต่างวาระตลอดช่วงเวลาที่ ดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ศาสตราจารย์ ดร.วิลเลียม ไลป์ (William D. Lipe) และ ศาสตราจารย์ ดร.ทิโมธี โคห์เลอร์ (Timothy A. Kohler) จากมหาวิทยาลัยแห่งรัฐวอชิงตัน, และ รองศาสตราจารย์ ดร.มิเรียม สตาร์ค (Miriam T. Stark) จากมหาวิทยาลัยฮาวาย ได้เสียสละเวลาให้คำแนะนำ วิจารณ์ ถกเถียง และ ถ่ายทอดความรู้ทางโบราณคดีแก่ผู้วิจัยอย่างต่อเนื่องและไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือและความอนุเคราะห์เอกสาร และตัวอย่างเศษ- ภาชนะดินเผาจากนักโบราณคดีจากกรมศิลปากร เช่น คุณชมชาติ เทพไชย คุณนิติ แสงวัฒน์ คุณภัคพดี อยู่คงดี คุณพยุง วงษ์น้อย คุณเสริมสุข ประภฤติภูมิ และคุณสุภมาศ ดวงสกุล นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณสุบงกช ธงทองทิพย์ ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุทธร จังหวัดสุพรรณบุรี (ในช่วงที่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยอยู่นั้น คุณสุบงกช ธงทองทิพย์ เป็นผู้อำนวยการ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินารายณ์ราชวินนคร จังหวัดลพบุรี) ที่อำนวยความสะดวกในการศึกษา ภาชนะดินเผาในพิพิธภัณฑ์และในห้องเก็บโบราณวัตถุบางส่วน ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับแหล่ง โบราณคดีในลุ่มแม่น้ำป่าสักได้มาจากความอนุเคราะห์ของคุณทงศักดิ์ หาญวงศ์ จากบริษัท ปราณรักษ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณสกอตต์ ออร์ตแมน (Scott Ortman) จากศูนย์โบราณคดีโครว แคน เนียน (Crow Canyon Archaeological Center) รัฐโคโลราโด และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมล บุชบา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ช่วยเหลือในการใช้โปรแกรมสถิติวิเคราะห์ ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.จตุพงษ์ วาฤทธิ์ จากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่ช่วยวาดภาพแผนที่และภาพประกอบ บางส่วน และงานวิจัยชิ้นนี้ยังได้รับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ยังมีบุคคลที่ให้อำนาจใจและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะเพื่อนร่วมอาชีพในคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร เช่น ศาสตราจารย์ ดร. ผาสุข อินทราวุธ, รองศาสตราจารย์สุรพล นาถะพินธุ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัศมี ชูทรงเดช, และ อาจารย์ประอร ศิลพันธ์ และที่ไม่ได้เอ่ยนามอีกหลายท่าน ผู้วิจัยซาบซึ้งน้ำใจและขอขอบคุณ

Abstract

Research Title	A Late Prehistoric and Early Historic Ceramic Chronology for the Central Plain of Thailand
Researcher	Sawang Lertrit
Office	Department of Archaeology, Silpakorn University
Research Grants	Research and Development Institute, Silpakorn University
Year	2002

This research is aimed at building a chronology for the late prehistoric period and the early historic period of central Thailand. In this research, 22 ceramic assemblages from 20 prehistoric and early historic archaeological sites in central Thailand were examined. The work essentially represents the first systematic ceramic analysis for chronology building in this area.

An attribute-based seriation method was employed in this research to order the 22 ceramic assemblages from the study area. Body sherds were included in the study and the attributes selected for this study are those of surface-treatment attributes. Correspondence analysis was used to seriate the 16 ceramic assemblages.

Findings from this study suggest that surface-treatment attributes are temporally sensitive attributes. The proposed chronology is thus based primarily on results of correspondence analysis of surface treatment. The final arrangement of the ceramic assemblages corresponds closely to the broad archaeological periods proposed by Southeast Asian archaeologists. The results of correspondence analysis, however, provide finer-scaled chronology for the study area.

This research thus contributes to a better understanding of chronological development in the Central Plain of Thailand in particular and in Southeast Asia in general. The research shows the significance and efficiency of attribute-based seriation and correspondence analysis as an exploratory multivariate method in the chronological placement of archaeological assemblages in Thailand and, by extension, in Southeast Asia.